

Biện pháp quản lý hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho trẻ mẫu giáo ở các trường mầm non công lập Quận 10, Thành phố Hồ Chí Minh

Nguyễn Thụy Tường Vân*

Học viên cao học, Trường ĐH Sài Gòn

Received: 2/11/2024; Accepted: 12/11/2024; Published: 22/11/2024

Abstract: Life skills education is an important and necessary content today, especially for young children in preschools in Ho Chi Minh City. To form necessary skills for children, it is even more necessary to focus on managing life skills education activities for children. This article presents measures to manage life skills education activities for preschool children in public preschools in District 10, Ho Chi Minh City

Keywords: Management, activities, life skills education, preschool children, District 10, Ho Chi Minh City

1. Mở đầu

Chương trình Giáo dục mầm non (GDMN) thể hiện quan điểm giáo dục toàn diện, tích hợp, lấy trẻ làm trung tâm, nội dung GDKNS được thể hiện rõ nét trong lĩnh vực giáo dục phát triển thể chất và giáo dục phát triển tình cảm, kỹ năng xã hội. Chuyên đề «Xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm» giai đoạn 2021 - 2025 của Bộ Giáo dục và Đào tạo nghiên cứu, xây dựng, theo hướng tiếp cận thực hiện bảo đảm quyền trẻ em, hướng đến phát triển các phẩm chất, năng lực, kỹ năng sống cho trẻ, để phát triển ở trẻ em các năng lực cần thiết như: yêu thương, mạnh dạn, tự tin, biết tôn trọng bảo vệ bản thân, bảo vệ môi trường xung quanh.

2. Biện pháp QLHĐGDKNS cho trẻ MG ở các trường MNCL Quận 10, TP Hồ Chí Minh

2.1. Nâng cao nhận thức của CBQL, GV về tầm quan trọng của QLHĐ GDKNS cho trẻ MG

Mục tiêu biện pháp: nhằm: tạo nền tảng về nhận thức cho CBQL, GV trong trường để có thể thực hiện thành công các đổi mới về QLHĐ GDKNS và có hướng điều chỉnh, cải thiện chất lượng GDKNS cho trẻ MG phù hợp với điều kiện thực tế.

Nội dung và cách thực hiện biện pháp

a) Tuyên truyền về các quan điểm, chủ trương, đường lối chính sách của Đảng, của Nhà nước và Bộ Giáo dục về vai trò và ý nghĩa của sự hình thành và phát triển nhân cách cho trẻ MG thông qua HĐGDKNS.

Cách thức thực hiện: Tăng cường triển khai các chủ trương về xây dựng, nâng cao chất lượng GDKNS cho trẻ ở trường mầm non thông qua các cuộc họp trong nhà trường và các buổi sinh hoạt chuyên môn trong các tổ khối; Tổ chức học tập, nghiên cứu các văn bản của Ngành về Chương trình GDMN nói chung và văn bản số 463/BGDĐT-GDĐT

của Bộ Giáo dục và Đào tạo.. Khuyến khích động viên giáo viên chủ động trong việc tìm hiểu, học tập nghiên cứu trên các trang web: Khoa học giáo dục, thiết bị trường học, Cổng thông tin điện tử Bộ, Sở, Phòng Giáo dục và Đào tạo...

b) Tuyên truyền nâng cao nhận thức cho đội ngũ CBQL, đội ngũ cốt cán, giáo viên về mục đích, mục tiêu của HĐGDKNS cho trẻ MG hướng tới đổi mới phương thức quản lý, xây dựng các kế hoạch, phương pháp, biện pháp, hình thức tổ chức...,

Cách thức thực hiện: Tổ chức tập huấn đổi mới phương pháp và hình thức GD, thực hiện các HĐGDKNS cho trẻ MG ở các trường mầm non; Tổ chức các hoạt động sinh hoạt chuyên đề; tổ chức các giờ dạy mẫu; các hoạt động dự giờ, thăm lớp, giao lưu, học hỏi kinh nghiệm về tổ chức các HĐGDKNS trong và ngoài nhà trường; Chủ động nghiên cứu, tìm hiểu, tự học, tự bồi dưỡng thông qua các văn bản, tạp chí, sách báo, các bài viết về tổ chức các HĐGDKNS, HĐGDKNS cho trẻ MG.

c) Tuyên truyền, phổ biến về tầm quan trọng của QLHĐ GDKNS cho đội ngũ CBQL, GV: XDKH tuyên truyền và kế hoạch bồi dưỡng nâng cao năng lực GDKNS cho trẻ MG cho đội ngũ CBQL, GV. CBQL có thể tổ chức các buổi tọa đàm trong các buổi họp chuyên môn định kỳ để CBQL, GV có thể trao đổi, thể hiện quan điểm, nêu các ý kiến, chia sẻ, rút kinh nghiệm cùng nhau để rèn luyện, nâng cao tay nghề của bản thân. Tuyên truyền, giải thích cho CBQL, GV trong trường hiểu rõ QLHĐ GDKNS trong nhà trường giúp cho HĐGDKNS cho trẻ MG trong trường được thực hiện chủ động, có kế hoạch; giúp cho các thành viên trong trường hiểu rõ nhiệm vụ, trách nhiệm của mình trong HĐGDKNS;

2.2. Cải tiến kế hoạch HĐGDKNS cho trẻ MG theo hướng cụ thể, thiết thực, khả thi

Mục tiêu biện pháp: là nhằm nâng cao chất lượng kế hoạch GDKNS cho trẻ MG đảm bảo đầy đủ về nội dung, rõ ràng về hình thức và năng lực tổ chức GDKNS trong nhà trường.

Nội dung và cách thực hiện biện pháp

a) Xác định các biện pháp, hành động cụ thể để xây dựng và thực hiện kế hoạch HĐGDKNS cho trẻ.

Cách thực hiện: Quản lý việc XDKH GDKNS cho trẻ MG căn cứ các văn bản chỉ đạo cấp trên cũng như thực trạng của nhà trường làm cơ sở soạn thảo các nội dung trong kế hoạch với mục tiêu cải tiến thực trạng. Tổ chức và chỉ đạo CBQL, TCM và giáo viên thực hiện HĐGDKNS đảm bảo đúng kế hoạch đề ra.

Hướng dẫn giáo viên XDKH, giáo án; quan tâm, động viên giáo viên có nhiều đổi mới sáng tạo trong lập kế hoạch giảng dạy, tổ chức cho trẻ thực hành, sử dụng các thiết bị thông minh và ứng dụng CNTT vào tổ chức HĐGDKNS cho trẻ MG.

Tăng cường giám sát chặt chẽ XDKH và tổ chức HĐGDKNS cho trẻ, chỉ đạo giáo viên xác định rõ mục tiêu cần đạt theo lứa tuổi,

b) Xây dựng chương trình giảng dạy GDKNS cụ thể và khoa học

Cách thực hiện: Phân công cụ thể và định hướng cho các bộ phận, các lực lượng tham gia vào công tác GDKNS xây dựng, xác định mục tiêu và khung chương trình chung cho hoạt động GDKNS. Tăng cường giám sát việc xây dựng kế hoạch tổ chức, lồng ghép nội dung chương trình vào các hoạt động GD. Tăng cường dự giờ, quan sát HĐGDKNS cho trẻ của giáo viên.

c) Tổ chức các lớp tập huấn, bồi dưỡng cho GV về HĐGD KNS cho trẻ MG

Cách thực hiện: Chuẩn bị tài liệu bồi dưỡng, tập huấn về GDKNS; Tổ chức bồi dưỡng nâng cao kiến thức, năng lực QLHĐ GDKNS cho CBQL, GV.

Tăng cường đổi mới phương pháp GDMN CBQL, GV phải không ngừng tự trau dồi, tự học tập, nghiên cứu các văn bản, thông tư, quy định... của Nhà nước, ngành và những kiến thức khoa học quản lý giáo dục

d) Cụ thể hóa, chi tiết kế hoạch phối hợp các lực lượng trong HĐGDKNS cho trẻ.

Cách thực hiện: Tăng cường sự phối hợp với cha mẹ trẻ, phối hợp với các tổ chức xã hội để tổ chức các hoạt động tại trường cho trẻ và phụ huynh cùng tham gia hoạt động.

Tổ chức thường xuyên các HĐGDKNS cho trẻ và cha mẹ trẻ cùng tham gia tại trường, tổ chức cho cha mẹ trẻ dự giờ, quan sát các hoạt động giáo dục, hoạt động ăn, ngủ, sinh hoạt của trẻ tại trường.

2.3. Phân công nhiệm vụ trách nhiệm cho CBQL, GV trong thực hiện kế hoạch HĐGDKNS cho trẻ MG

Mục tiêu biện pháp: đảm bảo mọi thành viên trong trường thực hiện đúng nhiệm vụ phân công cụ thể, rõ ràng và nêu cao tính trách nhiệm của CBQL, GV trong quá trình GDKNS cho trẻ MG.

Nội dung và cách thực hiện biện pháp

a) Giao nhiệm vụ cụ thể, rõ ràng, phù hợp với từng bộ phận và năng lực cá nhân.

Cách thực hiện:

CBQL nhà trường cần chú trọng việc phân công cụ thể, hợp lý đối với các thành viên, các bộ phận trong nhà trường thực hiện nhiệm vụ được giao theo kế hoạch.

Hiệu trưởng điều hành HĐGDKNS cho trẻ MG, chịu trách nhiệm tổ chức thực hiện và có quyền quyết định về kế hoạch, phương hướng, tài chính, nhân sự... đảm bảo chất lượng GDKNS cho trẻ MG trong nhà trường.

b) Tuyên truyền, phổ biến nâng cao trách nhiệm giải trình của CBQL, GV với công việc được giao.

Tuyên truyền, phổ biến, nâng cao trách nhiệm của đội ngũ CBQL, GV, NV trong thực hiện kế hoạch HĐGDKNS cho trẻ MG trong nhà trường.

Phân công cụ thể và định hướng cho các bộ phận, các lực lượng tham gia vào công tác GDKNS xây dựng các kế hoạch GDKNS cụ thể theo chức năng, nhiệm vụ được phân công.

c) Huy động sự tham gia, phối hợp giữa các bộ phận, cá nhân và cha mẹ trẻ.

Tăng cường tuyên truyền giáo dục GDKNS cho trẻ đến cha mẹ trẻ, cộng đồng qua bảng tin, website, trang Fanpage của nhà trường, group zalo lớp.

2.4. Chú trọng chỉ đạo sâu sát, kịp thời, hướng dẫn cụ thể cho các lực lượng liên quan trong thực hiện HĐGDKNS cho trẻ MG

Mục tiêu biện pháp: Đảm bảo định hướng việc thực hiện nội dung GDKNS với phương pháp, hình thức phù hợp với thực tế nhà trường, điều kiện địa phương.

Nội dung và cách thực hiện biện pháp

- Chỉ đạo, hướng dẫn CBQL, GV đưa nội dung chương trình cụ thể để tổ chức HĐGDKNS phù hợp với trẻ MG và đưa vào kế hoạch, bài dạy, hoạt động trong ngày một cách hợp lý.

- Chỉ đạo, định hướng áp dụng các phương pháp và hình thức tổ chức phải tạo được hứng thú, khơi gợi sự ham hiểu biết, thích khám phá tìm tòi ở trẻ.

Khuyến khích CBQL, GV thực hiện tốt nhiệm vụ GDKNS cho trẻ MG.

Cách hiện biện pháp: Lựa chọn nội dung theo từng độ tuổi, đổi mới quản lý thực hiện nội dung GDKNS.

Phân công nhiệm vụ cho phó hiệu trưởng và tổ chuyên môn thường xuyên kiểm tra, rà soát, cập nhật các nội dung mới tạo sự đa dạng cho chương trình, phù hợp thực tế cuộc sống.

Chỉ đạo thực hiện chương trình để đưa ra quyết định về nội dung phương pháp, đánh giá sự tiến bộ của trẻ và quá trình thực hiện GDKNS cho trẻ. CBQL XDKH bồi dưỡng, tổ chức thực hiện chuyên đề GDKNS theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm, tổ chức thảo luận, rút kinh nghiệm thực hiện chuyên đề từ đó thống nhất, đưa ra phương hướng mới phù hợp với khả năng trẻ,

2.5. Tăng cường kiểm tra, nâng cao hiệu quả kiểm tra trong thực hiện GDKNS cho trẻ MG

Mục tiêu biện pháp: nhằm thu thập thông tin kết quả thực hiện kế hoạch DKNS cho trẻ trong nhà trường giúp hiệu trưởng nắm bắt được tinh thần, thái độ, kết quả thực hiện nhiệm vụ của từng bộ phận, cá nhân trong thực hiện HĐGDKNS.

Nội dung và cách thực hiện biện pháp

- Xác định rõ các tiêu chí đánh giá HĐGDKNS cho trẻ MG.

- Đa dạng hóa các hình thức kiểm tra, giám sát HĐGDKNS cho trẻ MG (định kỳ, đột xuất, ...).

- Điều chỉnh các sai lệch kịp thời, hiệu quả.

Cách thực hiện: Thực hiện nhiệm vụ năm học, các kế hoạch kiểm tra đánh giá việc thực hiện chương trình giáo dục của Sở, Phòng GD&ĐT... cán bộ quản lý phối hợp xây các tiêu chí KT&ĐG kết quả thực hiện HĐGDKNS cho trẻ MG.

Giám sát việc thực hiện tiêu chí KT&ĐG kết quả thực hiện HĐGDKNS cho trẻ. Khi kiểm tra hiệu trưởng cần phối hợp các hình thức (kiểm tra đột xuất, kiểm tra dự giờ có báo trước...). Chú trọng khích lệ, khen thưởng các cá nhân và tập thể tích cực, thực hiện tốt HĐGDKNS trong nhà trường.

Tăng cường hình thức KT&ĐG toàn diện trong tháng, tuần, để có đánh giá toàn diện về khả năng sư phạm cũng như trình độ chuyên môn của giáo viên trong các HĐGDKNS cho trẻ.

Thường xuyên dự giờ đánh giá việc nâng cao chất lượng giáo dục, cần đánh giá toàn diện trên các HĐGDKNS.

2.6. Quan tâm, tạo điều kiện thuận lợi trong thực hiện HĐGDKNS cho trẻ MG

Mục tiêu biện pháp: Nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho các bộ phận, TCM, giáo viên thực hiện tốt nhất mục tiêu đề ra giúp cho việc tổ chức HĐGDKNS cho trẻ MG đạt hiệu quả cao.

Nội dung và cách thực hiện biện pháp

a) Tạo điều kiện thuận lợi về CSVC, kinh phí phục vụ cho HĐGDKNS cho trẻ MG.

Chỉ đạo các bộ phận trong trường xử lý tốt các vấn đề về CSVC, tài chính phục vụ hiệu quả, đúng qui định của bộ tài chính trong việc phục vụ cho HĐGDKNS cho trẻ MG tại nhà trường.

Lập kế hoạch, cân đối nguồn tài chính từ nguồn ngân sách và các nguồn vốn vận động từ công tác xã hội hóa giáo dục. Phối hợp với các bộ phận, các đối tác trang bị các thiết bị thông minh như bảng tương tác, các ứng dụng, phần mềm giáo dục phù hợp cho việc thiết kế các bài tập trò chơi, các hoạt động giúp trẻ nâng cao nhận thức, hứng thú, tích cực khi tham gia HĐGDKNS.

b) Tăng cường cơ sở hạ tầng CNTT phục vụ cho HĐGDKNS cho trẻ MG.

Tổ chức bồi dưỡng việc sử dụng các thiết bị, cách thiết kế các bài tập trò chơi, các hoạt động bằng các ứng dụng, phần mềm giáo dục.

c) Tăng cường bồi dưỡng nhận thức, kỹ năng tổ chức HĐGDKNS cho trẻ MG

Tổ chức các buổi tọa đàm định kỳ cho đội ngũ CBQL và giáo viên được trao đổi kinh nghiệm, thể hiện quan điểm, ý kiến của bản thân nhằm giúp nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên về tầm quan trọng trong việc tổ chức HĐGDKNS cho trẻ MG ở trường mầm non.

3. Kết luận

Trên cơ sở lí luận và thực trạng bài báo đề xuất 6 biện pháp, các biện pháp QLHĐ GDKNS cho trẻ MG ở các trường mầm non công lập Quận 10, Thành phố Hồ Chí Minh. Các biện pháp đề xuất có mối quan hệ chặt chẽ với nhau và ở mỗi biện pháp cũng đã đề cập được cơ sở đề ra mục tiêu, nội dung, cách thực hiện và điều kiện thực hiện biện pháp. Nếu áp dụng thực hiện đồng bộ các biện pháp sẽ tạo ra kết quả tốt nhất, tối ưu nhất.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2014). *Thông tư số 04/2014/TT-BGDĐT ngày 28/02/2014 Ban hành quy định quản lý HĐGDKNS và hoạt động giáo dục ngoài giờ chính khóa*. Hà Nội.

2. Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2015). *Công văn số 463/BGDĐT-GDTrX ngày 28/01/2015 về việc hướng dẫn, triển khai thực hiện HĐGDKNS tại các cơ sở giáo dục mầm non, GDPT, GDTrX*. Hà Nội

3. Cao Văn Quang. (2012). *Kỹ năng sống của trẻ 5 – 6 tuổi ở một số trường mầm non tại thành phố Hồ Chí Minh*. LV Thạc sĩ

4. Carroll, D. (1997). *Teaching Your Children Life Skills*. Berkley: Berkley Trade Publisher.